

nad 1200 Angležev. Ranjen je bil v stegno tudi general Methuen, ki je sedel v svoji kočiji, katero so vlekli volji, ranjenega so potem Buri ujeli. Uslo je le malo številce konjenikov, ki so bežali v Maritzburg in tam sporočili o strašnem dogodku. Tudi drugega poveljnika majorja Parisa so Buri ujeli, a ga pozneje zopet osvobodili pod pogoji. Poleg zmage nad Angleži so Buri tudi zaplenili veliko vozov živil, večino vprežne živine in vse topove. — Zanimiv je bil v tej bitki ta-le slučaj. Buri, ki zaplenijo vsaki hip polne vozove angleške uniforme, so se oblekli vsi v takozvano angleško prstenobarvno Khaki-uniformo. Vsed tega jih angleški vojaki niso spoznali in se je pripetilo, da so Angleži streljali sami na svoje tovariše, meneči, da so Buri in so tako se olajševali poslednjim zmago. — V Londonu je ta novi poraz angleške vojske napravil mučen utis. V dan 8. t. m. ko je došlo brzojavno poročilo iz Afrike, se je zbiralo pred uredništvu listov na stotine oseb. Mej ljudstvom pa je zavladala velika nevolja nad vladnimi krogi, ker so isti slepili javnost, da je vojna že končana. Razni listi se čudijo, kako so mogli Buri izvojevati tako zmago in sodijo, da to ni bil le nesrečen slučaj, marveč da je bil posledica nezmožnosti angleške vojske. Najnovejša poročila javljajo, da je lord Methuen v nevarnem položaju. Ker ni bilo nobenega zdravnika koj pri rokah, se je rana shujšala in mu bodo morali odrezati nogo. Lady Methuen, njegova soproga, ki je bila na potu v Madejro, se je vrnila v Južno Afriko k svojemu soprog. A težko, da ga dobi še pri življenju. Buri so sicer sporočili Kitchenerju, da vrnejo Methuena le tedaj, ako jim on vrne Kruitzingerja, oziroma, da ga ne spuste prej da neha vojna. Čuje se pa, da so ga že vrnili in s tem spravili Angleže v veliko zadrego zaradi Kruitzingerja. O Methuenu pišejo, da je bil za Kitchenerjem najzmožnejši angleški poveljnik, angleško časopisje pa se strinja v tem, da je ustrelil velikega kozla, ko se je dal zalotiti od Burov. Poslednjim je zrastel sedaj še bolj pogum in pričakovati je, da izvojujejo v kratkem še več zmag nad Angleži.

Dopisi.

Sv. Lenart v Slov. gor. (Šolske stvari.) Človek bi si mislil, da bi tukaj v sredini Slovenskih goric taki ljudje, ki mislijo, da je bolj nobel biti Nemeč, vsaj mir imeli, ne pa vedno svojega nosa vtikali v zadeve,

Anica je nekoliko dvomila nad njegovo obljubo, češ: ali pride ali ne; ko pa ga je zagledala v čitalnico vstopivšega, zaiskrilo se ji je od veselja oko. Jurij je pa prišel iz namena, da bi seznanil ljudi s »Štajercem« in da bi pridobil naročnikov. Toda, krasno ubrano petje, pevcev in pevk, navdušeni govori in živjoklici, vplivali so nanj tako, da je postal ves zamišljen. Vsiljevala se mu je misel, da je »Štajerc« hudoben nemčurček, in on, da rajši pohaja z razuzdanim Antonom, sovražnikom slovenskega jezika, duhovnikov in mladeničev. Sklenil je storiti temu konec in povrtni se zopet v naročje matere Slave. Na predlog Josipa, da naj se osnuje dekliška zveza, je vse enoglasno privolilo in njega sestrico, Anico, postavilo za voditeljico; Juriju se je zbudil nenavaden ponos in vradoščen je vzdignil glavo. Josip pa je šel ravno mimo njega ter mu molče in krepko stisnil roko, in Jurij ga je prosil za besedo. Ko so odpeli: »Slovenka sem!« naznanil je Josip, da hoče Jurij govoriti; grobna tihota je nastala. Jurij je govoril navdušeno in jedernato, besede so se zlivale v slavospev do predrage domovine slovenske in obraz mu je žarel od notranjega veselja in navdušenja. »Vse za vero, dom, cesarja«, vskliknil je krepko, prosil odpusčenja, da je tako dolgo taval v mračnosti ter pozabljal na Boga in

katero se tičejo Slovencev. — Pa temu ni tako in je potrebno, da malo povemo, kako so nekateri »pürgarji« delavni proti Slovincem. — Poslušajte! V trgu je po smrti učitelja Kosa prazno mesto učitelja in se je oglasilo 6 prošnikov. Ker so pa ti prošniki za učiteljsko mesto bili vsi — Bog jim ta greh odpusti — Slovenci, so nadučitelj Mohor, trgovec Papst in notar Toplak kot udje krajnega šolskega sveta hoteli, da bi se mesto še enkrat razpisalo in se čakalo tako dolgo, da bi se oglasil kak nemški učitelj. — Ti možaki menda mislijo, da je trg za slovenskega učitelja prelep kraj, da so za slovenske učitelje drugi kotovi dovolj dobri. — Seveda se okrajni šolski svet, v katerem ne sedijo možje, ki bi imeli slamo pod klobukom ampak ki pravico ljubijo, ni oziral na brumne a protipostavne želje naših treh purgarjev, ampak je deželnemu šolskemu svetu predlagal, da se naj izmed prošnikov imenuje učitelj za Št. Lenart.

Vsakter bi si mislil, da bodo naši »pürgarji« zdaj mirovali, ko so prvokrat brez posebnih stroškov tako imenitno pogoreli. — Pa Papst, Mohor in Toplak so drugo iztuhtali: Poklicali so si novoizvoljenega župana Sedmineka in vsi štirje so se z nagbrnčenimi čeli podali v Gradec, da bi tam delali proti slovenskim učiteljem, ki so za trg prosili. — Če so naše »pürgarje« v Gradcu uslišali ali če so jih odvrnili, o tem ni nič slišati.

Vsak človek bo nam pritrdil, da je tako ravnanje nelepo; nadejamo se, da bodo se naši odločilni možje brigali za stvar, da ne bo obveljalo vse, kar se v kaki posilnemški glavi izcimi.

Mohorja, Papsta, Toplaka in Sedmineka pa vprašamo, zakaj vtikajo svoje nosove v slovenske šole, v katerih niti nimajo otrok. — Vsi štirje so privandrali sem k Sv. Lenartu, kjer jim groši slovenskih kmetov dobro dišijo; slovenskemu učitelju pa nikar ne pristijo, da bi si služil tukaj na slovenskih tleh svoj kruh. — To ni lepo.

Mi Slovenci si bomo že zapomnili tako obnašanje; če nočejo Slovencev upoštevati, naj grejo na Nemško. — Kdor hoče med Slovenci živeti in se od njih rediti, jih mora spoštovati!

Državni zbor.

Dunaj, 20. marca 1902.

Deželno brambovsko ministrstvo.

O tej točki je bila obravnava končana že pretekli teden. Danes naznanjamo, da vsa potrebščina znaša 60,828.851 kron. Deželno

tajil narod, ter da hoče vse to popraviti. Nazadnje je izvlekel tistih pet iztisov »Štajerca«, katere mu je dal Anton, da je naj razdeli, ter s slovesnimi besedami: »proč od mene nesramni lažnjivec in obrekovalec«, raztrgal in poteptal. »Od sedaj hočem biti zopet vaš, zopet matere Slave zvesti sin!« Gromoviti »Živijo«-klici polnili so na te odločne besede sobo in zrak in s klicem »Anica, odpusti!« »Jurij«; padla sta si brat in sestra v naročje. Pevski zbor je zapel:

Naj viharja moč razsaja,
Hrašte cepi, skale taja,
Pahe zemlje naj drobi;
Vendar, kakor siva skala,
Sréd viharjev bođe stala
Večna bo Slovencev čast!

Po končani pesmi nastopili so še nekateri mladeniči-govorniki, popisajoč z živimi besedami butanje sovražnega valovja v slovenski čolnič, hoteč ga požreti, in da se moramo složno in z vsemi močmi vpreti temu navalu. Nato so šli vsaki na svoj dom z veseljem prepričanjem, da bodo kmalo nastopili za domovino boljši časi.

* * *

Minilo je dve leti, odkar se je ustanovila mladeniška in dekliška zveza z bralnim

brambovstvo samo stane 41,538.373 kron; orožniki 17,303.727 kron. Ti stroški se množijo grozovito. Leta 1892 je stala vsa potrebščina za deželno brambovstvo 37 milijonov kron, a danes že blizu 70 milijonov. Pri tej priliki so se sprejele zopet razne želje n. pr. naj vlada revnim vojakom, ki morajo k orožnim vajam, povrne popotne stroške; naj vojna uprava vse potrebščine za vojake naročuje naravnost pri kmetih in obrtnikih; naj predloži natančno poročilo o uporabi vojaških taks; da se te takse za nižje ljudstvo odpravijo, za bogataše pa zvišajo. Leta 1900 so vojaške takse znašale 2,297.226 kron; obresti od nabranega zaklada 2,024.212 kron; skupaj toraj 4,321.438 kron.

Mej častnike, moštvo, vojaške vdove in sirote se je razdelilo 2,225.897 kron. Premoženje tega zaklada je znašalo koncem l. 1900 49,991.890 kron.

Posojilo dunajskega mesta.

Dunajsko mesto potrebuje veliko denarjev. Sklenilo je mestno starešinstvo, da vzame na posodo 285 milijonov kron. Zavoljo potrebnih pristojbinskih olajšav je bilo treba posebne državne postave in tako je prišla ta stvar pred državni zbor, ki je te olajšave tudi dovolil. Pri tej priliki smo pa slišali zopet stare psovke, katere so metali krščanski socialisti na socialne demokrate, a ti zopet na prve. Kričati in psovati znajo eni, kakor drugi. Kam pa se bo potrošilo toliko denarja? Mesto hoče napraviti nove mestne železnice, nov vodovod iz stajerskih planin, električno razsvetljavo in druge reči.

Začasni proračun.

Ministrstvo se je zopet vkanilo. Najprej je upalo, da se še l. 1901 konča obravnava o letnem proračunu za 1902. Ko je videlo, da je to nemogoče, je zahtevalo od zbornice, naj se dovoli proračun za prvo četrtletje (januar, februar in marc 1902). A tudi ta proračun se ni obnesel. Najbrž bo trajala proračunska obravnava do srede meseca majnika. Radi tega je vlada pretečeni teden vložila začasni proračun za april in majnik tekočega leta. V torek 18. marca — se je o tem obravnavalo. Pri tej priložnosti je hudo napadal vodja prusanske stranke Schönerer druge nemške stranke ter njim očital, da one ne marajo vpeljati nemščine kot državni jezik. Končal je pa svoj prusaski govor z živjoklici na nemško državo in tamošnjo vladarsko hišo Hohenzollern. Razne nemške stranke so se zagovarjale rekoč: »Vsaj hočemo tudi mi nemščino kot državni jezik. Toda grozdje

društvom. Velikanski napredek sta povzročili, ker narod se je začel vzbujati iz svojega spanja, izprevidel je, kam jih vodi »Štajerc« in po vrsti so se mu odpovedali. Nekaj časa je ta nemčurček godrnjal nad te »neumne« kmete, da ga nemarajo več, dokler ni nekega lepega dne počil glas, ki je letel kakor brzojav od sela do sela:

»Štajerc«, ta kramarski nemčursko-liberalni list, je radi pomanjkanja naročnikov že prenehal. Oni dan ga je konjederec na smetiščih zakopal.

Mladeniška in dekliška zveza pa je krasno procvitala, ter tako izborna delovala na polju slovenskega naroda, da so jo stavili v izgled. In res; mladina se je kmalu vzdignila in navduševala za narod in se ravnala po geslu: »Biti slovenske krvi, bodi Slovencu ponos!«

Smešničar.

Zakaj ni plašljiv. Vrban: »Kako vam je všeč moj konj, ki sem ga kupil v petek na sejmu?« Tomaž: »Inače je lepa žival, le nekoliko plašljiv in boječ se mi zdi.« Vrban: »To pa že ni res. Moj konj ni boječ ne plašljiv. Saj vendar sedaj že tretjo noč sam v hlevu spi, pa se nikogar ne boji.«